

2018-04-26
Sid 1 (5)
Dnr 18KS183
Handläggare Emelie Tobler

Kommunstyrelsen

Uppföljning av nämndernas internkontrollplaner 2017

Övergripande utvärdering av systemet för intern kontroll

I reglemente Intern kontroll av ekonomi och verksamhet, antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31, står i § 6: Nämnd ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. I § 8 står: Nämnden ska löpande eller senast i samband med årsredovisningens upprättande, rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen. Rapportering ska samtidigt ske till kommunens revisorer.

I § 9 står: Styrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, föranstalta om sådana. Styrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala företagen.

I separat ärende om kommunstyrelsens uppsiktsplikt över de kommunala företagen redovisas bolagsstyrningsrapporter som berör flertalet av de kommunala företagen. I dessa bolagsstyrningsrapporter och i bolagens årsredovisningar, revisionsberättelser och granskningsrapporter återfinns information om hur den interna kontrollen i de olika bolagen fungerar.

Kommunledningskontoret har i detta ärende sammanställt nämndernas uppföljning av internkontrollplaner för 2017. Nämndernas internkontrollrapporter för 2017 samt internkontrollplaner 2018 bifogas detta ärende.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Gävle kommun, 801 84 Gävle. *Besöksadress* Stadshuset, Drottninggatan 22.

Tfn 026-17 80 00 (vx). *Fax* 026- 12 54 56

gavle.kommun@gavle.se

www.gavle.se

Tabell.

Nämndernas internkontrollplaner 2017 och 2018 samt internkontrollrapport för 2017.

Nämnd	Dnr. Rapport 2017	Dnr. Plan 2017	Dnr. plan 2018
Kommunstyrelsen	18KS92	16KS517	18KS181
Samhällsbyggnadsnämnden	17SBN285	16SBN564	17SBN518
Näringsliv och arbetsmarknadsnämnden	18NAN3	16NAN40	17NAN37
Kultur- och fritidsnämnden	18KFN2	16KFN203	17KFN180
Utbildningsnämnden	18UN15	16UN211	17UN211
Omvårdnadsnämnden	16ON222	16ON222	17ON358
Socialnämnden	17SON174	16SON187	17SON192
Överförmyndarnämnden	18ÖFN3	-	17ÖFN17
Valnämnden	18VN2	-	17VN7
Jävsnämnden	18JN3	16JN10	-
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	-	-	-

Det samlade intrycket

Alla nämnder utom Valnämnden och Gemensam nämnd för verksamhetsstöd har gjort Internkontrollrapporter för 2017, dvs. rapportering av resultaten från kontrollerna i internkontrollplanen för 2017. Gemensam nämnd för verksamhetsstöd har mindre omfattande verksamhet och har inte gjort någon internkontrollplan för 2018.

Resultatredovisningen i internkontrollrapporterna varierar mellan olika nämnder. Några nämnder beskriver tydligt kontroller, resultat och åtgärder medan andra har otydliga beskrivningar eller saknar beskrivningar. Information om var underlag till kontrollerna finns saknas även i år. Information om att underlag ska finnas tillgängligt har tydliggjorts i anvisningarna inför internkontrollplan 2018.

Under 2017 har ett nätverk för intern kontroll startat där samtliga nämnder inom Gävle kommun finns representerade. Nätverkets syfte är att nämnderna ska ge varandra idéer som kan utveckla internkontrollarbetet samt att hitta gemensamma rutiner, kontroller och mallar för att göra kontrollerna mer effektiva. Internkontrollen har integrerats med verksamhetsstyrningen när det gäller anvisningar, planer, uppföljning, systemstöd och beslut. I praktiken är det dock en viss eftersläpning när det gäller internkontrollen, men arbete pågår för att hålla ihop processerna. Fortsatt utvecklingsarbete behövs och målen för 2018 är ta fram några kommungemensamma risker och kontroller till dessa, tillgängliggöra en mall för stickprovskontroll samt påbörja ett kontrollregister för risker som berör flera nämnder. Ytterligare utvecklingsarbete behövs också för att beskriva och definiera intern kontroll jämfört med övriga kontroller i verksamheten samt få mer fokus på verksamhetens kvalitet, riskerna mot målen samt lagefterlevnad i relation till nuvarande fokus på finansiell kontroll.

Sammanfattning av nämndernas rapporter

Kommunstyrelsens rapportering för 2017 innehåller tolv kontrollmoment. Av dessa är fem utan anmärkning, fem har mindre avvikelse, en har en större avvikelse och en har inte kontrollerats. Större avvikelse finns avseende efterlevnad av regler för inköp och upphandling. Utveckling av systemstöd vid upphandling samt utbildningsinsatser pågår som åtgärder för avvikelsen. Beslutad rapport gällande 2017 skall revideras gällande kontrollpunkt kring Inköp, där kontrollen avser stickprov från hela kommunen men där kontrollen skall utgå enbart från förvaltningens inköp. För övriga risker inom finansiell rapportering och regelefterlevnad finns inga eller mindre avvikelser. Risker mot målen har i kontrollerna för 2017 inga avvikelser. Riskerna i planen för 2018 utförligt beskrivna, periodicitet har angetts för samtliga risker samt ansvariga för kontrollerna är angivna. Kontrollerna är i stort desamma som för 2017, vilket innebär att kontrollmomentens innehåll finns dokumenterade i tidigare genomförande.

Samhällsbyggnadsnämnden rapportering 2017 innefattar 13 kontrollmoment varav nio är utan anmärkning och fyra har mindre avvikelse. Kontrollen att inköp sker mot avtal har en mindre avvikelse. Berörd avdelningschef har informerats för att vidta åtgärder. För övriga kontroller med mindre avvikelse har åtgärd vidtagits antingen genom att rätta upptäckta fel eller genom information och utveckling av rutiner. Risker är i planen 2018 utförligt beskrivna och kontrollmoment och periodicitet har angetts för samtliga risker.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden har i rapporten för 2017 24 kontrollmoment. 18 kontroller har gjorts utan anmärkning, fyra har en mindre avvikelse och två kontroller har inte utförts. De två kontroller som inte utförts är kopplade till näringslivsprogrammet som inte funnits under 2017 och därför inte kunnat kontrolleras. Mindre avvikelse finns för att Gävle har fått en sämre placering i två rankningar och för arbetsförlagt lärande, inga åtgärder har angivits. Mindre avvikelse finns även för hantering av inköpskort och representation, i dessa fall har rättningar gjorts i samband med att felen upptäcktes. Riskerna i planen för 2018 är utförligt beskrivna, kontrollmoment är angivna men kontrollerna är inte beskrivna.

Kultur- och Fritidsnämndens rapportering 2017 består av sju kontrollmoment, där tre kontroller inte genomförts och fyra har en mindre avvikelse. För de kontrollmoment som inte genomförs under 2017 pågår förändring och utvecklingsarbete som gjort att kontrollerna ej kunnat genomföras. Riskerna bristande kunskap hos chefer om diskrimineringslagstiftning etc., att inköp inte sker korrekt, att delegeringsordningen inte följts och felaktigt utbetalda bidrag till föreningar hade mindre avvikelser vid kontrollerna 2017. För samtliga avvikelser presenteras en redan vidtagen åtgärd eller ett planerat utvecklingsarbete. Riskerna i planen för 2018 är utförligt beskrivna och kontrollmoment är angivna och tydligt beskrivna.

Utbildningsnämndens rapport för 2017 innehåller 21 kontrollmoment. 13 kontroller har en mindre avvikelse, fem har en större avvikelse, tre kontroller har inte utförts. Större avvikelser finns avseende ökande klyftor mellan flickors och pojkars resultat, brister i det systematiska arbetet med elevhälsan att alla elever får det stöd de behöver, samt brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Riktat processtöd till verksamheter med brister i det systematiska kvalitetsarbetet har angetts som åtgärd. För övriga kontroller är utförda kontroller och resultatet av dessa är utförligt beskrivet men aktiviteter för att åtgärda bristerna finns inte beskrivna. Riskerna i planen för 2018 är utförligt beskrivna och kontrollmoment är angivna och tydligt beskrivna. I planen för 2018 ingår även kontrollmoment efter insatta åtgärder för kontroller med avvikelser i internkontrollrapporten.

Omvårdnadsnämndens rapport för 2017 innehåller tio kontrollmoment. En kontroll har ingen avvikelse och nio har en mindre avvikelse. Sju risker som bedömts höga har en mindre avvikelse vid utförda kontroller. Beskrivningarna av utförda kontroller är för flera kontroller inte tillräckligt utförliga, det är svårt för en läsare utanför verksamheten att förstå kontrollmomentet. Beskrivning av åtgärder som har eller ska vidtas saknas också för några kontrollmoment. En del av kontrollerna har däremot utförliga beskrivningar av både kontrollmoment och åtgärder. Riskerna i planen för 2018 är utförligt beskrivna och kontrollmoment är angivna och tydligt beskrivna.

I Socialnämndens rapportering 2016 har 13 riskers identifierats, varav åtta har en mindre avvikelse, fyra har ingen avvikelse och en kontroll har inte genomförts. Avvikelserna för risker mot målen beror på ökad efterfrågan, hög arbetsbelastning, hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens. Kontroller av övriga risker är utförligt beskrivna och åtgärder är tydligt beskrivna för att åtgärder upptäckta brister. Kontroll av inköpskort, kontantkort och förskottskassor har inte genomförts, men en inventering har gjorts och kontrollarbetet har påbörjats och planeras slutföras under 2018. Risker är i planen 2018 utförligt beskrivna och kontrollmoment och periodicitet har angetts för samtliga risker. Riskerna handlar till stor del om ökad efterfrågan, ökande krav och bristande resurser.

Överförmyndarnämndens rapport 2017 har tio kontrollmoment varav åtta kontroller gjorts utan anmärkning och två kontroller har inte utförts. Anledningen som angetts till de ej utförda kontrollerna är att kontrollmoment har saknats, åtgärd har angivits för det ena kontrollmomentet. Övriga kontroller har ingen avvikelse och genomförda kontroller är utförligt beskrivna. Riskerna i planen för 2018 är utförligt beskrivna och kontrollmoment är angivna och tydligt beskrivna.

Av Jävsnämndens tre kontroller i rapporteringen för 2017 har ingen av kontrollerna någon avvikelser. Kontrollerna har gjorts för riskerna att ärenden hanteras eller att delegationsbeslut rapporteras till fel nämnd och avsaknad av dokumenthanteringsplan. Även i planen för 2018 kontrolleras risken att ärenden hanteras eller att delegationsbeslut rapporteras till fel nämnd eftersom jävsnämndens verksamhet är begränsad görs inga ytterligare kontroller.

Valnämnden har inte gjort någon internkontrollrapport för 2017 då de inte hade någon internkontrollplan på grund av mindre omfattande verksamhet under 2017. En internkontrollplan har däremot upprättats för 2018. Riskerna för 2018 är att det förekommer felaktigheter vid genomförande av valet och att valet påverkas av yttre omständigheter som hot, sabotage eller informationspåverkan. Kontroller och åtgärder för att undvika riskerna är beskrivna i planen.

Beslutsunderlag

Nämndernas internkontrollrapporter 2017

Nämndernas internkontrollplaner 2018

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör